

Nytt frå Fagområde for allmenmedisin, UiB

Fastlegen må også kunne vere lærar og forskar!

Denne hausten har mange skrivne høyringsuttale til regjeringa med utgangspunkt i ekspertutvalet for fastlegeordninga, med tanke på forventa endringar i 2024 og 2025. Legeforeninga har i sin uttale også tatt for seg tema som gjeld forskning og undervisning. Men denne gongen har også dei allmenmedisinske akademiske miljøa ved universiteta skrivne ein felles uttale, eit arbeid som har vore leia frå Bergen.

Med utgangspunkt i at også utdanning og forskning er avgjerande for ei berekraftig allmenlegeteneste i Norge, har uttalen formulert ei rekke forslag:

Vi meiner at supervisjon, undervisning og utvikling av pedagogisk kompetanse må telle som ein del av fastlegen sine kommunale oppgåver og også gje uttelling i spesialiseringa.

Kommunane må få plikt til å ha studentar i praksis. Det må lagast finansieringsordningar for praksisplassar på fastlegekontora, med kompensasjon for reelle utgifter i praksisperioden. Fastlegane må få gode tilbod om å utvikle rettleiarkompetanse.

Skeivfordelinga av pengar til forskning mellom allmenmedisin og føretaka må minkast, og forskning må bli ein lovfesta del av oppdraget til primærhelsetenesta. Det må tilførast meir og langsiktig finansiering til AMFF, dei fire forskingsseiningane (AFE) og PraksisNett.

Fastlegar må enkelt kunne kombinere fastlegearbeid med forskarstilling. Fastlegeordninga må ha rom for at nokre legar ikkje arbeider fulltid som fastlegar, men kombinerer fastlegerollen med stilling som undervisar eller forskar.

Steinar Hunskaar
steinar.hunskar@uib.no

Hørt om OSKE?

OSKE er et akronym for Objektiv Standardisert Klinisk Eksamen. Dette er en stasjonseksamen som på medisinstudiet ved UiB brukes etter tredjeåret og også som en del av slutteksamen. Hovedprinsippet ved OSKE er standardiserte kliniske oppgaver slik at alle studentene bedømmes mest mulig likt etter like kriterier på like oppgaver. En

OSKE-oppgave har en tittel, en utstyrliste og en instruksjon om hva «pasienten» (en markør eller skuespiller) skal si, gjøre eller vise. For å sikre standardisert vurdering, finnes et skåringskjema til sensor.

Studentene som er kommet halvveis, blir testet i tolv ulike OSKE-oppgaver, hvor én alltid er fra allmenmedisin. De har åtte minutter på hver oppgave, før de forflytter seg til neste stasjon. Ved avslutningen av medisinstudiet inngår OSKE som en av tre eksamener, der alle må bestås. Her har OSKE ni oppgaver på 15 minutter, der to alltid kommer fra allmenmedisin.

Allmenmedisin legger ned mye arbeid i å utvikle gode OSKE-oppgaver. I tillegg til å lage oppgaver, skal våre stasjoner også bemannes med sensorer fra allmenmedisinnmiljøet.

Kloke valg på Nidaroskongressen

Hele sju undervisere fra Fagområdet for allmenmedisin var med da NFA sin faggruppe mot overdiagnostikk arrangerte emnekurs for 55 deltakere under årets Nidaroskongress om "Håndtering av overdiagnostikk og overbehandling i allmenpraksis". Blant underviserne var Kirsti Malterud, Eivind Meland, Thomas Omdal, Jørgen Breivold, Christine Gulla, Steinar Hunskaar og Stefan Hjørleifsson.

Rolf M. Tande vinner praksisveilederprisen

Praksisveilederprisen har årlig siden 2001 blitt tildelt en allmenlege på Vestlandet som i kontakten med studentene har vist stor evne til å formidle faglig entusiasme og klinisk kompetanse. Prisvinneren blir kåret etter nominasjoner fra studentene. Prisen for 2022 ble nylig tildelt Rolf Martin Tande fra Masfjorden. Han er en svært erfaren fastlege og kommunelege, med over 30 års fartstid. Tande har utmerket seg som en strateg og entreprenør med løsninger som har blitt nasjonale. Både innen legevakt og beredskap har Tande gått i bresjen. Eksempler er interkommunalt samarbeid, Nordhordland helsehus samt oppbyggingen av ALIS-Vest.

Nominasjonen fremhever hans entusiasme og tilgjengelighet for veiledning. Tande anses som en rollemodell og et forbilde innenfor utøvelsen av faget allmenmedisin.

Filosofisk poliklinikk - tenketank i 25 år

4. oktober 2023 var det både 25-årsmarkering og generasjonsskifte i Filosofisk poliklinikk. Kveldens tema var «Å stille diagnose på medisinen», men møtet markerte også at Edvin Schei takket for seg som leder gjennom 25 år. Ny leder er Caroline Engen, som sammen med Knut Eirik Eliassen og Eivind Valestrand skal stake opp den videre kursen for poliklinikken.

Filosofisk poliklinikk arrangerer åpne debattmøter om medisinsk-filosofiske spørsmål. Poliklinikken utgjøres av en gruppe leger, filosofer og student ved UiB, som ønsker å skape en arena for diskusjon og intellektuell dugnad. Samtidig med markeringen kom en kronikk i Tidsskriftet nr. 14 der Schei ser tilbake på de 25 årene.

Bærekraft på legekantoret

Dette er tittelen på Norsk forening for allmenmedisins satsing for å spre informasjon om Gjør kloke valg-kampanjen til legekantor og pasienter. Målet er å motvirke ikke-bærekraftig bruk av den felles, offentlige helsetjenesten i Norge. Prosjektet ledes av førsteamanuensis Stefan Hjørleifsson ved Fagområdet for allmenmedisin (FAM) ved UiB, i samarbeid med professor Linn Getz ved NTNU.

Prosjektet har en rekke aktiviteter, som innslag til bruk på venteromsskjermer og en podcastserie. Noklus har nylig lansert et kort digitalt kurs om overaktivitet beregnet for hele fastlegekantoret. Kurset er utviklet av Mette Tollånes som er overlege i Noklus og professor II ved FAM, i samarbeid med SKIL og Stefan Hjørleifsson. Kurset er gratis og finnes på nettsidene til Noklus. Hjemmesiden til Bærekraft på legekantoret finner du på NFAs nettsider. I 2024 vil Bærekraft på legekantoret arrangere et klinisk emnekurs på Allmenmedisinsk våruke i Trondheim (24.-26. april).